

ויש

חלוקה אחרת מהטעמים והיא כי מהם מנגינת אחת
בעצמה ומהם מנגינות מתחלפות ואשה מנגינת
אחת הפזר גדול והקרני פרה שהם מנגינה אחת סגולה ואתנהא
מנגינת אחת ותלשא ותרסא מנגינה אחת ואזלא וגריש ושני גרישין
ורביע מנגינה אחת ופשיט ושני פשטין מנגינה אחת וקרוב להם
ותיב וותרין חוטרין מנגינה אחת והשפזרות כלם מנגינת
אחת בקרוב והאחרים מנגינות מתחלפות כל אחד לבדו והנה
באשר נביט היטב בעין השכל נמצא כי לתכלית מה נעשה וזה כי
להצטרך בעל הטעמים לנגינה אחת במקומות מתחלפים והיה טעם
אחד ברתי נכון במקום אחד מהם לסבה מהסבות הוצרך לו למצוא
טעם אחר מהנגינה ההיא להשימו שמה כמו בהצטרכו במקום אחד
לנגינה חזקה ובשני ללא כל כך חזק כגון הפזר גדול וקרני פרה כי
במקום שצטרך כח חלוש בנגינה תהיה חית משום פזר גדול ובחזק
קרני פרה וסגולה ואתנהא להפריש כי הסגולה עם שמה
והאתנהא עם אנתה ותלשא מוכרת ותרסא סמוך למה שאחריו
ואזלא אינו כל כך חזק כגריש והגריש אינו כל כך חזק כשני גרישין
שחן שני כחות מלבר שהגריש במלה זעירא ושני גרישין בגדולה
ושני גרישין אינו כל כך חזק כרביע ופשט אינו כל כך חזק כשני
פשטין ועור הפשט במלה זעירא והשני פשטין בגדולה והיתוב
קרוב להם ובחוד הוא זעירא יותר מהפשט והתביר מוכרת
והתרין חוטרין סמוכין למה שאחריהם וכל אלו הענינים יתבאר
חייב במה שנאמר אותו אחריו וכן בהיות מנגינה אחת צורך
להתחלפות רבות מפאת צורך התיבה הצטרך לעשות טעמים
רבים בה ובקצתם נגלים אלו הענינים ובקצתם יעלמו ואולי יש
הפרש מה בנגינה אחת ולא ידענהו ונאמר שהיא אחת כמו בכל כך
מונים משפזרות שהם כל אחד מהם לרזכלית ולא יגלה זה בהם
לעינינו כי נחזק כלם בער ממשויבים לבר והנה בהמשכה סדרנות זה
לפני זה ויעלמו וכן יש חלוקה אחרת בטעמים והיא שהטעמים
מהם למעלה מתחובה ומהם למטה ואשר למעלה הם אשר להם כח

גדול

סגולה

בטעמים

גזול ונאווה וזרסרת הקול ונאשר למטה חלושים ונכנעים בקולם
חנכנעה ובלם נמשכים לענינים כפי צורכם כמו התביר והטרחה
והאנתחא שרה צורך בהם הכנעה הקול ולכן הם לפטה ואולם
השלישית והפורים והוקפים והתלשא וזולתם וצורך בהם הרסרת
הקול ולכן הם למעלה וכל זה יתבאר אחר כן וכן יש חלוקה אחרת
בטעמים והיא שמחם שנקראים בשמותם תמיד ומהם שיטנו שמותם
לחכרית מהתכליות ואשר להם שם אחר תמיד ודועים ואשר ישנו הם
כמו הפסק שיקרא לפעמים לרמיה ואתנה שיקרא לפעמים סתפא
ושופר ישר שיקרא לפעמים שופר מכרבל ולפעמים שופר עליו וכן
שופר מחופך שיתפך לתיב :

ואחר

שדברנו משמות הטעמים ומספרם וצורתם ונגונתם
ראוי שגדכר מסדרם בכתוב בכל אחד ואחד מהם
ונתחיל בזקא ונאמר כי הזקא אם תהיה לפניו תיבה אחת לא יהיה
בה כי אם שופר ושר חוץ ממלה זעירא וזת ארצה באמרי תיבה בכל
זה השער כלומר שלא תהיה זעירא ואמנם אמרתיו אם תהיה לפניו
וען כי לפעמים לא תהיה לפניו שום תיבה ועם כל זה יהיה במיבה לא
לכד זקא אחר אבל גם שנים כמו בבראשית סימן לב' ואמר יעקב
והנה על פי המסרה ויצאו מזה הכלל תשעה שיקדם להם משרת
אחד לזקא ואינו שופר רק מאריך והושמו במסרה ואין זה מקום
ספורם ואם תהיינה שתי תיבות קודם הזקא חוץ ממלה זעירא
הראשונה תהיה קדמא והשנייה שופר או מאריך כמו ויאמר אליהם
ראובן בראשית סימן לד' ואם יהיו ג' משרתים קודם הזקא הראשון
במסרם והשני בקדמא והשלישי בשופר כמו הנה נא מצא עבדך חן
בראשית סימן יט' ואם יבא פסק בין השופר המשרת והזקא יכנס
מאריך כמו ועלה הגבול ירבירה יהושע סימן טו' ועל פי המסרת
בשמנה עשר מקומות ימצא שיקדמו לזקא קדמא ומאריך ולפעמים
בשתי תיבות ולפעמים בתיבה אחת ואין זה מקום ספורם ואחר
הזקא סגולה על הרוב אם מכלי אמצעי ואם באמצעי והוא השופר
ישר באשר בין תיבת הזקא ותיבת הסגולה תהיה תיבה אחרת

ואמנם

מסרה

בטעמים

ואמנם אמרתי על הרוב יעז כי ימצא זרקא בלא סגולה כמו בישעיות
סימן מה כה אמר יהוה למשיחו כי הם שני זרקא בלא סגולה ו

סגולה

לפעמים ישימו המנקרים סגולה אחת במקומה
והוא סוף חתיכה ואחרת במקום הנחת הטעם
להכיר משפט החיבה במלעול ומלרע כמשפט הטעמים אשר מקום
הנחתם ידוע זה כמו מעשה חרש אבן שמות סימן כח והמשרת
שלו שופר ישר אם בחתיכה אחת והם בשתיים כמו שאמרנו ולעולם
הסגולה היא באה אחר הזרקא ולא תמצא בלתי ו

פזר גדול

המשרת שלו לפניו שופר ישר אחר בחיבה
אחת ושני שופרות בשתי חיבות והאחד
ולפעמים מצינו תלשא או תרסא קורם פזר
גדול ואחריהם קדמא אזלא או שני גרישין והישר הגהוג ולפעמים
יבא הפזר מבלי משרת רצוני בראש פסוק ואולם אחר פזר גדול
לעולם יבא תלשא או תרסא או קדמא אזלא או שני גרישין ו

קרני פרה

משרתו לפניו ירח בן יומו ולפעמים שופר
ישר אך קרוב ירח בן יומו כי הוא רואה
פני המלך ונאמן בית ו

תלשא

לפעמים ישימו המנקרים שני סימני תלשא בחיבת
אחת האחד במקום המיוחד לתלשא והוא התחלת
החיבה והאחר במקום הנחת הטעם כמשפט הטעמים וזה יקרה גם
בן בתרסא ומשרתיו לפניו השופרות אחר או שנים או שלשה
ולפעמים ימצאו ששה שופרות ישרים לפניו כמו ביהזקאל סימן מז
ועל הנתל יעלה על שפתו סנה ומזה כר עץ מאכל ולפני תלשא
ולפני תרסא לא יבא קדמא אלא הם היתה החיבה גדולה וזה על
המעט ויבא אחריו קדמא אזלא או גרישין וכיחוד גרישין בשלפנית
קדמא ואחר קדמא אזלא רביע או פשט או תביר אך מבלי אמצעי
אחר התלשא לא יבא לעולם רביע כי אם אתרי הקדמא אזלא או שני
גרישין ולפעמים יבואו אחרי התלשא או התרסא קדמא אזלא או
שני גרישין אך על פי שלא יהיה לאחריהם רביע כגון ויהיה הזרף
לפניהם

בטעמים

לפניהם יזמם בעמוד ענין

אזלא

משרתו לפניו קדמא ולפני קדמא אזלא לא יבא לעולם
והטעם הזה לא יבא לפני רביע לעולם אלא

בשתיקה אחר הרביע שני פשוט ותיבה אחת ביניהם ולא זעיר כי
יהיה רביע קודם קדמא אזלא כגון ולשרה אמר הנה נתתי לך
כסף לאחייך בראשית סימן כ' וכן כאשר יבואו קדמא אזלא ורביע
ולפני הרביע יבא לגרמיה או יבא גם כן הרביע קודם הקדמא אזלא
כגון וכל ישרי המדינות והאחשדרפנים והפחות ודומיהם ומצינו
קדמא אזלא ואחר הקדמא אזלא רביע ואחר הרביע קדמא אזלא
והכל בפסוק אחד כמו ויאמר יהוה אר משה נטה ירך עד ארץ מצרים
ואם אחר הרביע תיבה אחת ולא יותר ויטכ הקדמא אזלא לשני
גרישין כגון ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה ומצינו קדמא
אזלא במיבה אחת שנגינת הטעם בה סלעיל כגון וסמכו אהרן וכניו

פסק

יבא לרוב בין שתי מיבות דומות כמו שמואל שמואל
בשמואל סימן ג' ולא יבא פסק אלא אחר שופר ישר
כמו עשוי בלה בראשית סימן יח ולפעמים אחר מאריך ואם יבואו
שני ישרים בלי רביע אחריהם יהיה אז בלי פסק ונקרא השופר
הראשון שופר הולך והשני שופר מעמיד כי הראשון עקר והשני
טפל לו כמו כל איש אשר יבנו לבו

רביע

יבא לפעמים בלי משרת כמו ותחת כי אהב ולכן יבא
לפעמים בראש הפסוק כמו והארץ היתה תוהו
ולפעמים יהיה לו משרת אחד במיבה אחת לפניו והוא השופר ישר
כמו ויאמר אלוים בראשית סימן א' ואם תהינה לו שתי מיבות
לפניו עם שני משרתים הראשון דרגא והשני שופר ישר כמו שתי
פתחות חוברות שמות סימן כח' ואם שלשה הראשון שופר ישר
והשני דרגא והשלישי שופר ישר גם כן כמו לא מבני ישראל המה
וכאשר יבואו שני גרישין ורביע ביחד יהיו על הרוב שני גרישין
קודם ורביע אחריו כמו קרבנו קערת כסף אחת אבל אם לפני
הרביע לגרמיה יקדם הרביע לשני גרישין כמו אלהי תולדות יעקב

יוסף

בטעמים

זמנינו רביע קודם שני גרישין אף על פי שאין לפני הרביע
פסק אם לאחר השני גרישין יש שני פשטין כגון וברק רנה וחרו
הרכב זמנינו רביע לפני פשט אך אם תסמך לתיבת הרביע מלח
זעירא יוסב הרביע לשני גרישין כמו לא ומיש עמוד הענן זמנס

שני גרישין

לפניו שרשה וחם שופר ישר ותרא
ואזלא האמת כי לפני הגרישין לעולם
לא יבא ישר כי אם כבא שתי מלות זעירות יחד כי אז הראשונה בישר
והשניה סמוכה במקף כגון לך אל פרעה בבקר ופעמים ועל המעט
שיבא לפני הגרישין ישר אם יש לבר לפני הגרישין מלה זעירה כי
לא יבאו שני גרישין אם לא תהיינה לפניהם שתי תיבות ובכל אחת
שתי תנועות וכאשר יבא טעם הגרישין בגור האחרון מהתיבה כמו
ויאמרו איש אל אחיו וא לא יקדם לפניו משרת כי אם אחד מאלה
במקרא זמנינו שני גרישין לפני תביר אף על פי שאין ביניהם אלא
תיבה אחת והוא שתהיה התיבת אשר בה השני גרישין סמוכה עם
מלה זעירא כגון אם יקום והתהלך בחוץ וכן השני גרישין לפני
פשט ואין ביניהם אלא תיבה אחת וגריש לא יבא אלא בתיבה אשר
טעמה מלעיל כמו וישב וירד ואם יהיו שני משרתים לפני הגריש
הראשון יהיה תרא והשני קרמא ואף שיקדמו לו משרתים רבים
הנה אלו השנים הם הקרובים לו ותרחוקים שופרות ישרים
ולפעמים יבא גריש לפני פשט ואין ביניהם אלא תיבה אחת אשר בת
השופר הפוך כגון ועשית לאהרון ולכניו ככה שמות סימן כט
ולפעמים ביניהם שתי תיבות כמו ותלך יד בני ישראל שופטים

סימן דו

זקף גדול

אין לו משרת לפניו לעולם ולפיכך יבא
לפעמים בראש תפסוק כמו לכוזרון
והטרחא יבא אחריו על הרוב כמו ירגזון וריעות ארץ מרגו חבקוק
סימן ג' ולפעמים תביר כמו איש אשר רוח אלהים בו בראשית מטו
הנה קצת אנשים רבדו ממנו בקצרה ואמרו אם
למעלה ממנו תיבה אחת יהיה בה שופר מהופך

ואם

בטעמים

ואם שלמים בראשונה קדמא ובשניה שופר מהופך ואמנם אם
 הראשונה מלה זעירא או מלעיל תהיה בישר ותאחרת בהפוך כמו
 אדה פקודי המשבן שמות סימן לח ואם אין הראשונה זעירא ולא
 מלעיל בת שתי תנועות לבר יהיה קדמא והפוך ואם לפני הפשט
 ובאו שלש תיבות יהיה שני גרישין כגון וישאל את אנשי מקומה
 לאמר ואולם אתרים האריכו בו ואמרו כי משרתי לפניו הם שופר
 ישר תרסא קדמא מאריך ושופר מהופך זהו כי אם יהיה המשרת
 קודם הפשט כגון האחרון מהתיבה שלו והפשט כגון הראשון
 מהתיבה שלו ולא יהיה ביניהם מלעיל ולא מלרע אז המשרת הוא
 מאריך כמו היתה חוהו בראשות סימן א ואם יהיה ביניהם מלעיל
 או מלרע אז המשרת שופר מהופך כמו והי השמש לבא בראשית
 סימן טו ואם יהיו לו שני משרתים והראשון באות הראשון הנה
 הוא שופר ישר והשני מאריך או שופר מהופך כמו בלא ילדה
 בראשית סימן לו ואם המשרת בתיבת הראשונה לא יהיה באות
 הראשון רק באות הנמשך אז המשרת מהתיבה הראשונה יהיה
 קדמא והשני יונח בראוי לו וסדרו כמו שבת שבתון היא ואם יהיו
 לו שלשה משרתים הראשון תרסא והשני לעולם קדמא והשלישי
 כפי הראוי לו אם מאריך או זולתו כמו הנני מביא את המכול בראשית
 סימן ו' ואם יהיו לו יותר משלשה משרתים אז הקודמים לתרסא
 יהיו שופרות ישרים והנשארים כדרבם ויסצא גם כן שופר מהופך
 משרת לפניו בתיבה אחת אשר לדבוק שתיים תיבות במקף יראה
 כאלו הם תיבה אחת כמו עד שהמלך במסיבו שיר השירים סימן א
 וכן שופר ישר ושופר הפוך בתיבה אחת קודם רפשט כמו שהם
 קבו מדוקרים וקדמא ומאריך בתיבה אחת קודם כמו המאריך מן
 דברים סימן ה' והנה בששה מקומות ימצאו קדמא ושופר מהופך
 בתיבה אחת קודם הפשט ואם יבואו שני טעמי פשט זה אחר זה
 וביניהם אחד מן הטעמים השוים כנגינתם כגון קדמא אזלא ורביע
 ושני גרישין אם בין השני פשטין שתי תיבות יהיה שני גרישין כגון
 אנולי אשרח אתכם ובכתתם ליתוח אליכם ואם תיבה אחת יהיה

רביע ואם שלש קרמא אזלא : ואמנם בטעם השני פשטין נאמר
 כי כל שיבא על משקל פעל כמו אבד אם יוסיף ואו תרבים כמו אכלו
 או הא הנקבה כמו אכלה אם יבא באחד מאלו פשט לא יהיה יתיב ולא
 שני פשטין אלא פשט אחד לבר כי למשך תקמץ רי באחד וכן
 במשך הערי כמו ילכו ושני פשטין לא יבואו כי אם בתיבה שטעמה
 סרעיל כמו ויאמר וישב וכן אמרו ישבו או אמרה ישבה וזמיתם אף
 על פי שרם מלעיל לא יבואו לעולם בשני פשטין כי די לתנועות
 תגדולות שבראשם שצריך להאריך בהם התנועה ובכלל הפשט
 על הרוב ימצא בתיבה זעירה והשני פשטין בגדולה ואחר פשט
 יבא וקף קטון ואם תהיה ביניהם תיבה אחת לכד מלה זעירה תהיה
 שופר ישר כמו אחת תהיה על ביהי בראשית סימן סא ואם שתי
 תיבות תתינה שתיהן בשופר ישר הראשון טפל והשני מעמיד ועקר
 כמו מי יתנה אשר אשמע בקולו שמות סימן ח ומצינו שני זקפין
 לפשט אחד ושני פשטין לזקף אחד אמנם זקף בלי פשט ופשט בלי
 זקף ימצא אחר מאד ואם יבא פשט בלי זקף יבא אחר הפשט
 אחר מהטעמים השנים בנגינתם כמו קרמא אזלא או רביע או שני
 גרישין או יבא אחריהם זקף

זקף קטון

לא יבא לעולם מבלי משרת או מבלי קו
 בתיבתו אלא אם יקדם אליו הפשט כי
 אז לא יתח לו צורך למשרת והמשרת שלו שופר מכרבל ושופר
 עליו ואם תיה המשרת באות הראשון מהתיבה הקודמת שהוא
 המקום הראוי לקול הנה יקרא שופר מכרבל כמו רגע ארבר בירמיה
 סימן יח ואם לא יהיה המשרת באות הראשון הנה יקרא שופר
 עליו כמו טפוחם נשיבם וכבר דברנו מהם בארופה למעלה ואם יש
 למעלה ממנו שתי תיבות ובראשונה טעם גדול ויש בין התיבה אשר
 היא למעלה מרזקף לאות המלרז אשר בה רזקף שני מלכים יבא
 בתיבה ההיא פשט או יתיב אם המלה קטנה ואם אין יהיה בה הישר
 לשרת להמשיך עד ההפסק ומצינו ישר זקף בתיבה אחת כמו
 האזכרים הכהנים ובעבור אריכות הטעם שהוא באמצע התיבות

בטעמים

ויהי ישר אך אם יבא זקף בלא פשט ובלא ישר ואין אריכות הטעם
באמצע תיבה יהיה מראה מקום כי אין זקף בלא פשט או ישר או
מראה מקום כמו והשלתו ושמר ירך ואחרי זקף טרחא או תביר ו

טרחא

לא מצינו פסוק בלא טרחא אלא בשלשת הספרים
שהם אמת והמאריך הוא משרתו על הרוב מלבד
ארבעה עשר מקומות שישרתהו דרגא עם מאריך והמאריך הוא
משרת כאשר תבוא לפניו תיבה אחת ואם שתי תיבות תהיה דאחת
במקף בו לא יבוא שני מאריכים זה אחר זה ולא יהיה המאריך
משרת למרחא ושניהם בתיבה אחת בעיניה כי אם בשמנה מקומות
ויבא לעולם אחר המרחא אתנח או סוף פסוק ואם תהיה בין
המרחא ואתנח תיבה אחת זולתי מלה זעירא יהיה בה שופר ישר
ואם שתי תיבות שני מונחים בראשונה הולך ובשנית מעמיד
הראשון טפל והשני עקר ואם תהיה תיבה אחת בין טרחא וסוף
פסוק תהיה במאריך וכן אם שתי תיבות ביניהם שתיהן במאריך וזה
על המעט הראשון עקר ובהשני טפל ופעמים יהיה הראשון עקר
והשני טפל בתוסף מלה זעירא עם השני ומצינו לפעמים אתנח
וסוף פסוק וביקום בלא טרחא ביניהם כמו ופראיהו לע בני ישראל
בתהלה ואיקץ ואם יהיו שני טרחות בפסוק אחד הנה אחר

אתנחא

הראשונה יבא אתנח ואחר השניה סוף פסוק ו
לא נמצא פסוק בלא אתנח כי אם בפסוקים
קטנים ובשלשת הספרים והמשרת לו שופר
ישר אם למעלה ממנו תיבה אחת ואם שתיים האחת במקף זולתי
אחר עשר מקומות שהוא העלוי ולפעמים לבדו דר כמו ויסקעו

סחפא

ונקרא סחפא כאשר האתנח בראש פסוק כמו
ויאמר פני ילכו ויאמר הראני נא

תביר

לפעמים לא יהיה שום משרת לפניו כמו אף היא
דפאים דברים ב והמשרת שרלו לפניו דרגא
זבלדו שיהיו ביניהם שלשה מלכים מהנקודות זולתי השוא ואם לא
יהיה כן יבא מקום הדרגא מאריך כמו ויבא משה שמות סימן יט

ויש יוצאים מן תפול והם חמשה עשר והם מובאים במסורת ואם יש
פסק בין שתי תיבות אז יבא הדרגא אפילו בפחות משלשה מילים
כמו ויהלך עליהם לילה ולפעמים יבא המאריך והתביר אפילו
בתיבה אחת כגמא זה שלא יהיה בנייהם כי אם שוא לבדו כמו וישבו
ואם יבואו שתי תיבות לפני התביר תהיה הראשונה קדמא והשנית
דרגא או מאריך וכאשר לפניו יהיו שלשה משרתים הנה הראשון
תרסא והשני קדמא והשלישי דרגא כמו כאשר פקד משה ואהרן
במדבר סימן ג או באמת תרסא קדמא או מאריך ואם לפניו ארבעת
משרתים הראשון מונח ואחר השלשה הנשארים וכן לפני התביר
אם תהיינה שתי תיבות לבר מלה זעירא יהיה שני גרושין כמו ויתנה
להסד בן המרתא וכן התביר הבא אחר פישט וזקף אם יש שתי
תיבות בין זקף לתביר יהיה שני גרושין כגון ויאמר דהסן בלבו למי
יחפוץ המלך וכן אם תהיינה שלש תיבות גם כן יהיה שני גרושין
כגון ויקח יתרו חותן משת ואם תהיינה ארבע תיבות חוץ מסלת
זעירא הנה השתי ראשונה היו בקדמא אזרא כמו וזה הדבר אשר
העשה להם וכן אף על פי שלא יהיה לאחר קדמא אזלא אלא תיבת
אחת ער התביר הנה יהיה כמו כן קדמא אזלא כמו ונטמע קולו
בכוואו אל הקדש לפני יהוה ואחר תביר יבא מאריך כמו איש אשר
רוח אלהים בו

שלטת

לא יבא כי אם בפסק כמו ויתחממה ויאמרו
ועל הרוב הוא בראש הפסוק ופעמים שיבא
באמצע הפסוק כמו ישנתי אזינח לי וזה בשלשת הספרים שהם
איוב משלי תלים ובבלל השלשות הם מעטים במקרא ומספרם
ששה עשר על פי המסורת ואין לו משרת כלל כי הוא לבדו נר
ואתו נעדר

ולפי

שדברנו מהלכים דברנו מהשבעה משרתים למי
ישרתו ואך ישרתו לא יצטרך לדבר מהם פה אחרי
דברנו מהמלכים דבור פרטי כי היה מותר וכפל הלמוד ולכן נדבר
לבר מהקוצים

יתוב

אין לו משרת לפניו רק הוא משרת לזולתו כמו שנאמר ומדרך היתוב שלא יבא כי אם במלה זעירא בת תנועה אחת כגון את בן כי או במלה מלעיל בת שתי תנועות כמו ארץ שמן ואם תסמך אחת מאלו המלות זעירות בת תנועה אחת או מהמלות מלעיל בת שתי תנועות לתיבה אחת תהיה המלה זעירא פשוט והמלה מלעיל שני פשוטין כמו והיה מוז חרש בחדשו ואם שופר מהופך או מאריך קודם לה יוסב היתוב לשני פשוטין כגון לא יסור שבט מיהודה ולפשוט במלה זעירא כגון אם נא מצאתי הן בעיניכם ומדרך היתוב שימשך אחריו חוקף אך לא הפשוט כי אם בשנים עשר מקומות

שופר

מכרבל ושופר עליו הם משרתים לזקוף קטון ולפעמים ליתרונם כמו שזכרנו ולא יצטרך להשיבו פה

לגרמיה

הוא פסק ממש ונקרא לגרמיה כמו שזכרנו כאשר הוא בין שני ישרים ואחריהם רביע כמו ותוי בשלשים שנת ואם שלשה ישרים קודם הרביעי יהיה לגרמיה אחד אחר הדרגה וזו לגרמיה עוד אחר השני כמו ויצא לוטי וידבר אל חתניו לזקתי כנותיו ובישר אחד ואחריו רביע מצאנו גם כן לגרמיה כמו ליני היללה ואם קודם הישר והלגרמיה תיבה אחת לבר מלה זעירא תהיה במאריך כמו והנה מצרים נוסע אחריהם ואם יבוא שני ישרים בלי רביעי יהיו אז בלי ספק רגאחד שופר ישר וטפל והשני מעמיד ועקר כמו מאת כל איש אשר ירכנו לבו ובכלל הישר הוא המשרת הקרוב אליו תמיד ואם יקדם לו משרת אחד יהיה הישר ואם שנים הראשון יהיה מאריך והשני ישר ואם שלשה הראשון יהיה קדמא והשני מאריך והשלישי ישר והלגרמיה גם כן יכרל מהפסק כי לאחר לגרמיה לא תבא לעולם ארגנתמה ולא ימצא קרוב אריו מהמלכים לוי ארבעה והם פזר רביע גריש ופשוט ועוד כי לגרמיה

תריץ

מתווק ודי קול הפעל אכל לא כן הפשוט חוטרין לפעמים משרתו ורגא כי הוא קרוב לתבור אך לא חזק כסוהו בשכירת תקול והתפסק כמו ויבא

ל' יין וישת' ורפעים משרתו מאריך כמו ויקרא לה נכח בשמו ו
הוא רפעים משרת לסוף פסוק כמו שנאמר
תקף אחר בן וגם כז יהיה בחיבה אית עם
הקדמא אזלא כמו לדורותיכם בויקרא סימן כב אך לא בסוף פסוק
כלל

מאזולא

פסוק משרתו לפניו מאריך לעולם מלכו זה מקומות
שמשרתו מאזולא כמו במדבר סימן טו וזוהר קינים
ובכלל לפני סוף פסוק מאריך ובלבד שתתיה חיבה אחת לבד מלה
זעורה ואם יהיו שנים מארכים האחד יהיה טפל והשני עקר וזה על
המעט מעט והנה מצינו רפעים כמו שזכרנו בתנת וסוף פסוק
דבוקים כגון שני הטבע לקמעים

סוף

דכרינו משמות הטעמים וצורתם ונגינתם וסדרם
בפתח ראוי לנו לדבר בבלתם וטרם דכרינו בבלתם
הפרטי נדבר בכחם הכללי ונאמר כי הטעם הוא סימן מורה חין
המאמר או הקול או החיבה אם העולה אם הישר ואם המכורבל וזה
בהעמדה או בנטייה אל משך המבטא לחיוב הדבור או לרפואתו
למיני מוצאו או לבחינת הוראתו וזה פי כמו שאין גזר הברה בלי
נקודה בן אית קול בלי טעם ולכן לחיוב הדבור בכל מאמר ותיבת
וגזר הברה ימצא טעם מה בתכנה ואמנם מה שהוא לתפארת
המבטא הנה הוא לברוח מכובד וקושי המוצא במלאכה הטיית
האזמר להיות נשמע ומתקבל לשומעים ותועלת מיני המוצא הוא
הנאות למדברים ואל מה שיאמרו לפי תנאיהם ותנאי השומעים
לשמור נחת הזקנים ופחו הנערים וחלשת ורפיון הנשים ודרך משל
וכווצא כזה מתנאי איכות עניני האנשים אשר יהיה הדבור לפי ערכם
ואמנם מה שהוא לבחינת הוראות המאמר זה יהיה בחמשו תרכים
בדבוק ופירוד והעמדה במאמר והפסק וסלוק כמו שנבאר
ואמנם הדבוק הוא כאשר תהיינה במאמר שתי חיבות ואלו תהיינה
בפרדות ולידו הבנה רעה בדכרי המדבר ובדבוקים יטב הדבור
והמקף הוא המדבק כמו שגזפר בשער שלו בספר הזה ואמנם

ואחרי

בשעמים

הפירוד הוא כאשר במאמר יהיו חלקים רבקים מונחי האמת בספור
 על מתכונתם וזה בחיבה אחת או רבות או מאמרים מתחלפים אשר
 בחיותם רבקים ולידו ספק בהבנת פוגה המדבר ולכן יפירודם
 האחר מתבירו להבין אל השומעים דעת המדבר והוא הנקרא בלשון
 רבותינו זכרונם לברכה סירוס באמרו סריסו ודור שרו כמו וגר
 אלהים טרם יכבה ושמואל שוכב בהיכל יהוה בשמואל סימן ג כי
 האתנה בתיבת שוכב מפרויד שלא תובק תיבת בהיכל יהוה עם שוכב
 שלא יראה הו' שהיה שוכב בהיכל יהוה רק תיבת בהיכל יהוה עם
 הפירוד לפניו שב אל תיבת יכבה והוא טרם יכבה בהיכל יהוה
 שמואל שוכב וכן בא אלי העבד העברי אשר הבאת לנו לצחק בי
 בראשית סימן לט כי בתיבת אלי פור גדול להפריד להשיב אליו לצחק
 כי שלא יראה הבאתו לתכלית לצחק כי שהיה דבר זר וההעמדת
 היא כשיעמוד המדבר ברוחו פאלו ישים רסן ומתג בפיו להשיב רוחו
 בדבור אף כי עדיין לא השלים להניח דבר מכוון וההפסק הוא
 כשגור מכוון מה בדבורו אבל עדיין הדבור תולה לחבר בו ענין אחר
 מתעטף ומתחבר אל הקודם והפלוק הוא כשהשלים המדבר מה
 שברעתו לומר וכך תהיינה בהפסק העמודות ובסלוק הפסקים
 רבים והנה ההעמדה תהיה על ששה פנים הראשון כאמרינו בתיבת
 אל או תואר אחר כמו יהודי יהוה אל רחום ותנוז כי אתרי יהודה
 תראשון הפסק וזהו המקל אשר בין השני שמות והשני כי תהיה
 בסוף תיבות שמות או מארים רבים אשר מאות שם העמדה יתרה
 כמו ההפסק שיש על יהוה השני שהוא זקף קטון והשלישי הוא
 כשתבוא לחבר מה שגכתב נפרד וראוי להיות אחר כמו כרר לעומר
 שגכתב בשתי תיבות וראוי להיות אחת וכן הוא המקף אשר בתיבת
 כרר והרביעי הוא בתוכה והקריאה כמו הוי גוי חושה הוי ארץ
 אל על כפויים הוי כל צמא שבכלם טעם מפסוק אבל לא הפסק שלם
 כי עדיין לא נגזר אומר כלל החמשי הוא בתמיה ובשאלה כמו
 הליהוה תגמלו זאת למה יהוה תעמוד ברחוק כי גם שם טעם מפסוק
 אף כי לא נשלים המאמר והששי הוא כשנראה הדבור גזור

בטעמים

אומר אבל עדיין לא נשלמה כונת המדבר כמו נוצר חסד לאלפים
 נושא עון ופשע וחטא ונקמה לא ינקח ששם טעם מפסיק ונראה
 שגור אומר בהיות שם הפעל אבל עדיין המדבר תלוי ועומד להודות
 בדבורו באמרו פוקד וגו' והתפסק הוא גור אריות והודה מטרף
 בני עלית כי נגזר אומר ונראה דבור שלם אך עדיין תלוי להתייחד
 אל ברע רבץ באריות וכלביא מי וקיסמו וכו' וזה הפסקו יתר על
 הראשונים והוא אהבה עד שאפשר שיבא בו סוף פסוק כמו במשל
 שזכרנו ויהיה בשני פנים האחד במשך הדבור כמו במשל הנזכר
 והשני בין חלקי הדבור וזה בפסוק אחד כמו ידעתי בני ידעתי גם
 הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל ואולם אחיו הקטן כי באמרו ידעתי
 היה פדעתי להגיד גורל הקטן והכנים פנתים גם הוא וכו' כי גם
 הוא יתירה לעם וגם הוא יגדל הפריד בין הרבקים וכן בפסוקים
 מתחלפים כמו באברהם על ענין ישמעאל ואולם הסלוק הוא
 בשישלים דבורו לגמרי וזה בסוף פסוק או בריוח שבין הפרשיות
 ובסוף פסוק יהיה בשדורב בפסוק אחד על ענין אחר ובאחר על
 ענין מתחלף לראשון הנה אם כן בבחינת הוראות המאמר צריכים
 טעמים מתחלפים ובכלל הטעמים מהם להמשיך הדבור ומהם
 להעמיד הדבור ומהם להסב הדבור ולתלותו ואמנם אשר הם
 להמשיך הדבור הם השפרות והמאריך וירת בן יוסף ויתר המשרתים
 ומאילא עמם כי הם משרתים למלכים להמשיך הדבור עד הגיעם
 והמעמידים הדבור הם ביהוד הפסק והזקפין וטרחה ואתנהתא
 וסגולה חרומה לאתנהתא בצד מרה וביחוד האתנהתא מעמיד
 ומפסיק מלבד החעמה שלו והסוף פסוק גם כן כי הוא מסלק מכל
 כל האמת כי לפעמים הסוף פסוק לא יהיה סוף הענין ותכליתו
 כמו בבראשית סימן כג ויקם שדה עפרון אשר במקפלה אשר לפני
 ממרא השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה אשר בכל
 גבולו סביב ומתחיל הפסוק האחר לאברהם למקנתו וכו' שאליו שב
 ויקם ובה הפסוק השני נשלים הענין ולכן טעם הפסק אחר ויקם
 להפרידו משם ולהדביקו עם הפסוק האחר וכן יזולחו מרפסוקים

בטעמים

במקרא ואף שלא רבו ואולי נעשה כן לאורך הפסוק שלא יאריך יותר ונשוב אל ענינו ונאמר כי הפשט גם כן בכלל המעמידים ובצד מה התייב אחריו והמסבכים ותולים הדבור כמעט שיעכבוהו בסבוב הם שלשלת זרקא ופזר גדול וקרני פרה ותלשא ואולה ושני גרישין ורביע ותכיר ותריז חוטרין האמת כי הממשיכים והמעמידים והמסבכים הדבור שזכרנו אינם כלם בשוח עושים זה כי קצתם יותר וקצתם פחות כמו שזכרנו למעלה וזהו יותר נראה במעמידים ואף שיעלם בממשיכים וזה כי הפסק הוא במדרגת החתונה מההעמדה ואף שיקרא פסק כי הזקפים במדרגה עליונה מסנו וטרחא ואתנחתא ביותר מהם והסוף פסוק ביותר ויותר כמו שזכרנו בששה מיני ההעמדה אשר הפסק היותר הלוי שבכלם וכן בין המסבכים השלשלת הוא במעלה עליונה כי הוא מסבב הקול ומעכב מאד ואחריו בעכוב וסבוב זרקא ואחריו פזר גדול וקרני פרה ואחריו תלשא ואחריו אולה וגרישין ורביע שהם מגניזח אחת ואחריהם תכיר ותריז חוטרין שחן מגניזח אחת ואם יביט האדם בעין שכלו בגניזתם ימצא כי אין ברברי אלו נפתל ועקש עד שבאלו הטעמים ימצאו התלקים המצטרפים לבחינת הוראות המאמר שזכרנו וביתוד ההעמדה וההפסק והסלוק ואמנם הדבוק ימצא ביתוד למקף כי לו לרבך תיבות עם הממשיכים והמפסיקים כמו שזכר בשער שלו המיוחד בזה הספר אשר בעבור זה לא נרבה ממנו בפרטור בין הטעמים בדרך המדקדקים המדברים ממנו ביניהם רק בכללות אומר כי המקף לא יבא כי אם בתנועה גדולה שהוא מהאמות וצריך שיהיה בינו לטעם המלה שאחריו אות נראית כמו נון ואין עוד ולפעמים יבא בתנועה שפלה וזה כשתהיה המלה שאחריו סלך ושוא ומלך ובמלך האחרון טעם גדול כמו ואם יתקפו האחד ואמנם הפירוד ימצא לזקף גדול ולא תנח ביתוד כמו שהחשלונו למעלה וגם לקצת המפסיקים אם יובט היטב במקרא ולא תהב הקצור לא נרבר מהם יותר בזה המקום וזה יספיק בנח

הטעמים הפלילי

ואולם

על פי

ואולם

בכחוחיהם הפרטיים נאמר כי השלשלה כחו
 המיוחד לו עם הרמת הקול והוא וסבובו
 מאד ואיחורו להשמיע לקורא ולהבינו איחור ועיון בדבר ולכן לא
 יבא כי אם בפסק ובתיבות מיוחדות בלתי מדויקות ותמוכות לזולתו
 כמו ויתמהמה וימאן כי הוא לבדו מבלי תיבה אחרת משמיע כונת
 המדבר ואין צורך לזולתו ומעיר על העיון בו והם ששה עשר בכל
 המקרא לא יותר על פי המסורת :

ורקא

כחו המיוחד לו להשמיע גם כן לקורא ולהבינו עם
 הרמת הקול וסבובו באחרונה בקצרה סבובים
 עשיית פעולה מן הפעולות רשומות ולא יהיה לבדו לשלשלת רק
 וצטרף אל מאמר קטן מחובר משם ופעל אשר יגזור בו המדבר אי
 זה דבר רשום ופעולה רשומה ואז יהיה בו הזרקא בקצה הראשון
 בתיבה מן התיבות שלד אם שם ואם פעל ובקצה האחרון תהיה
 הסגולה אשר היא המפסקת וחותרת כונת המאמר בקצה כמו
 ויעש אלהים את הרקיע ולישמעאל שמעתיך ורפעמים משתי שמות
 בלי פעל כמו ואת הצפור תחיה וזה על המעט ואף שלפעמים
 משרת ביניהם כמו שזכרנו מכל מקום העקר במאמר הם הזרקא
 והסגולה :

סגולה

כחה המיוחדת לה להפסיק אתרי הזרקא בתחית
 המאמר החוא הקצר ולא ימצא זה הטעם כי אם
 אחר הזרקא כמו שאמרנו כאלו היתה תכלית הזרקא וסגולה לו
 ולכדו ולכל עת אשר גדר הסגולה במלאכת ההגיון :

פזר גדול

כחו המיוחד לו עם הרמת הקול למעלה
 ויצאת קול אחר מן הצד לזרז לקורא
 ולהעירו על תיבה אחת לזרז שהיא עקר המאמר כמו החית יהרז משת
 אשר שרצו המים כי הפסק קודם הרזקשת ועליו הפזר שזורה
 שהוא עקר זה הפסוק וראוי לחביש בו בעין השכל וכן ויאמר להם
 צאו לערי יהודה שהפזר על ויאמר שהוא עקר הציון שהוא :

קרנו

פרה כחו ככח הפזר ונקראו שני פזרים כמו שזכרנו
 תלשא

תלשא

כחו המיוחד לו עם הרמת הקול וסבובו באחרונה
 בסבוב אחר לבד לזרז לקורא לעיין בתיבה והיא
 אך לא כל כך בוריוזות והתערה שיעשה בפזר כמו הרומשת אשר
 שרצו המים פי פזר הרומשת העיר שעקר הענין בתיבה והיא וראוי
 להביט בה והתלשא או התרסא כי משפטים אחד בזה שעל אשר
 מעיר על באור מיוחד לתיבת הרומשת עם קול לא כל כך גדול ולא
 כל כך מתון בפזר. וכמו שאנו לערי והודח וקבצו מכל ישראל כסף
 פי אחרי הקרני פרת על יהודה התרסא על וקבצו בא להעיר על
 דבר מסוגל במתינות מה וכן בזורתם ואף כשהוא בלי פזר לפניו
 בא להעיר על זה ואם תבקשנו המצאנו האמת שהמתינות ההוא
 אינו גדול כמתינות הזרקא ולכן אין לו כי אם סבוב אחר ובזרקא
 יותר מאחד וכמשפטו וכחו משפט התרסא עם מעט הפרש ביניהם
 כי נגינתם שוה כמו שזכרנו ולכן לא חששנו בו בשלום:

אזלא

כחו המיוחד לו עם הקול גבוה אך לא עם סבוב פול
 להעיר על תכלית הפסק פונת האמר הקשים
 בתלשא כאלו הוא נת מזרזו התלשא ומשלים הענין כמו וראה הכותן
 את הנתק ביום השביעי ויקרא סימן יג שהתרסא על וראה ועל
 הנתק אזלא ועל שביעי רביע שהאזלא והרביע משלמים ענין וראה
 וכמו וקבצו מכל ישראל כסף שהוא משלים ענין הקבוץ וכן כלם
 תה בעצמו יוכן מכת השני גרישין והרביע הבאים אחרי התלשא
 שהם מעירים על זה שהעור עליו האזלא כי נגינת שלשת אלו
 הטעמים שוה האמת פי נגינת הרביע יותר חזקה מכלם כמו שאמרנו
 ולכן כחו רב סבתם במעשה הזה שזכרנו ואף שהוא נקודה ולא קו
 כי הוא כמרגל סקבת שנוקבת בחזק ורפעים והיה אחר מהם
 לכו אחרי התלשא והתרסא ורפעים שנים מהם ורפעים שלשתם
 כפי צורך הענין על פי פונת בעל הטעמים שרעתו רחבה מני ים
 ובכלל המאמר שהתחיל בתלשא ישלם עם האזלא והרביע או השני
 גרישין כמו שהמאמר שהתחיל בזרקא ישלם בסגולה והם לו אנו
 כלם או קצתם בסגולה לזרקא וכל זה כאשר יבואו אחרי התלשא או

התרסא

בטעמים

וְאָמַנְסׁ כַּאֲשֶׁר יִבֹּאוּ בְלַעֲרֵיו כִּמּוֹ וְרָאָה אֶת הַנֶּגַע בְּיָדוֹ
וְהִשְׁכִּיעֵנִי כִּי בַסּ אֲזַלֶּה וְרִכִּיעַ הִנֵּה הֵם מַעֲרִים עַל עֵינַי וּמַתִּינֹת כַּמַּאֲמֵר
וְהוּא הַנְּאֻמָּר אַךְ לֹא כָל כֶּךָ כִּמּוֹ אֲלוֹ הֵיחָה בְּתִיבוֹת הַחֵם תִּלְשָׂה אֹ
תִרְסָא כִּי אֵיז סָבוּב בְּרֵאשִׁים׃

פסק

לְחַו יְרוּעַ וְהוּא לְתַפְסִיק הַדְּבוּר בְּרִקְזָן וּמַתְנַג בְּפִיו בְּזַן
הַשְּׂמֹת שִׁירְעָה הַפֶּסֶק בִּינֵיהֶם לְתַכְלִית מִן הַתַּכְלִיּוֹת
וּבִיחֻד הַדְּוִמִים כִּמּוֹ יְהוּהַ יְהוּהַ שְׂמוּאֵל שְׂמוּאֵל וְזָכַר וְזָכַרְנוּ
מִמֶּנּוּ לְמַעַלְהוֹ בְּאַרְבַּע וְנִי בּוֹ׃

זקף גדול

לְחַו הַמִּיּוֹתֵר לֹו עִם הַגְּבֹהַת הַקּוֹל בְּיוֹתֵר עִם
שְׁנֵי דְלוּגִים תְּחִילִים לְהַעִיר וְלִזְרֹז עַל הַפֶּסֶק
גְּדוֹל בְּתִיבַה הַחַיִּיא לְעֵינַי וְלְחָשׁוּב כִּהַ לְבַרְהַ סָּבְלִי עַרְוֵב תִּיבַת אַתְרַת
כִּמּוֹ לְשִׁמּוֹר אֶת דְּרָךְ עֵץ הַחַיִּים כִּי הַזִּקְף גְּדוֹל עַל לְשִׁמּוֹר שִׁירְרַה
וְהַפֶּסֶק גְּדוֹל וּמַתִּינֹת בְּתִיבַה תְּחִילִי וְעֵינַי בַּת בְּיוֹתֵר וְכִמּוֹ וְיֵאֱיָנֻנוּ כִּי
לְקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וּבְכֻלָּל הַשְּׁעִם הוּהַ
נִמְצָא בְּתִיבוֹת הַתִּיּוֹדוֹת בְּאֲלוֹ הֵיחָה לְבַרְנָה בְּשִׁלְשֻׁלַת וְהִנֵּה הַתַּפְרֵשׁ
בִּינֵנוּ וְהַתְּלִשָׁא תִמְצָאנוּ בְּפֶסֶק אַחַד וְהוּא וְהִנֵּה לֹא פִשָׁה רַחֲנַתְק
בַּעוֹה וּמִרְאָהוּ אֵינֶנּוּ עִמּוֹק מִן הַעוֹר כִּי הַתְּלִשָׁא עַל וְהִנֵּה וְהַזִּקְף
גְּדוֹל עַל וּמִרְאָהוּ שִׁירְרַת הַזִּקְף גְּדוֹל עֵינַי וְהַפֶּסֶק בּוֹ יוֹרְהַר וְיוֹתֵר כִּי
הוּא הַעֵקֶר מִהַעֲנִין אִם מִבִּיטְהוֹ בְּעֵינַי הַשְּׁכָל׃

פשת

לְחַו הַמִּיּוֹתֵר לֹו עִם קוֹל פְּשׁוּט בְּהַעֲמַרְהַ מַה וּנְטִיחַ
מַה לְשִׁרְתַּ לְזִקְף קִטְוֹן שְׁהוּא הַעֲמַרְהַ גְּדוֹלַה מִמֶּנּוּ
כְּמִרְנָה לְמִרְנָה וְצוֹרְתוֹ שְׁהוּא קוֹ נִיטַח לְצִר הַזִּקְף קִטְוֹן יוֹרְתַ
עֲלֵיו וְכַת הִיטִיב בְּתִיבַה קִטְנָה כַּת הַפֶּשֶׁט בְּגְדוֹלַה׃

זקף

קִטְוֹן לְחַו הַמִּיּוֹתֵר לֹו עִם הַקּוֹל כְּמַעַט חַתוּן
בְּנִתְיִים לְהִיחַת מִפְּסִיק בְּעֵנִינִים אַךְ לֹא תִשְׁלוּם
הַפֶּסֶק בְּחֵם כִּמּוֹ שְׁרֵוּא הַאֲתַנַּח אֹ סְלוֹק לְמִסְרֵי כִּמּוֹ הַסּוֹף פֶּסֶק
וְהוּא יְרוּעַ כִּי זֶה לְחַו׃

טרחא

לְחַו בְּקוֹל כִּמּוֹךְ כְּאֲלוֹ נְרַחַע לְאַחֹר וּנְכַנַע לְחֹרֹת
לְאוֹת וְהַפֶּסֶק כְּאֲלוֹ הוּא יַנַּע וְאַחֲרַי כִּי יוֹשֵׁב וְנַח

כֹּאשֶׁר

בטעמים

באשר ידוע באתנח כמו בשגם הוא בשר כי הטרחא על תיבת בשגם
והוא מפסיק מתחת הטורה ואחר הוא נח בתיבת בשר ו

אתנחתא

כחו ידוע כי הוא להעיר על מנוחה עם אנתח
ברמות היגע היושב ונאנח והוא מושם

במקרה במקום הפסק הענינים הפסק יתר על יתר וההפסקים
שבפסוק ו

תביר

כחו עם שבירת הקול בנמיכות והכנעה להעיר על
ענות ושפלות בקול ובענינים שיורה עליהם הקול

כמו לאדם ולאשתו כתנות עור ונרבישם וכמו כי את שארו הערת
וביחוד אחרי שקרמו לו קולות תקנים מהאזל והגרישין וברביע
אשר מדרפס בלם אז קצתם להיות קודם התביר בסלות רכות אז
מעטות וישתברו ויתלשו עם התביר ו

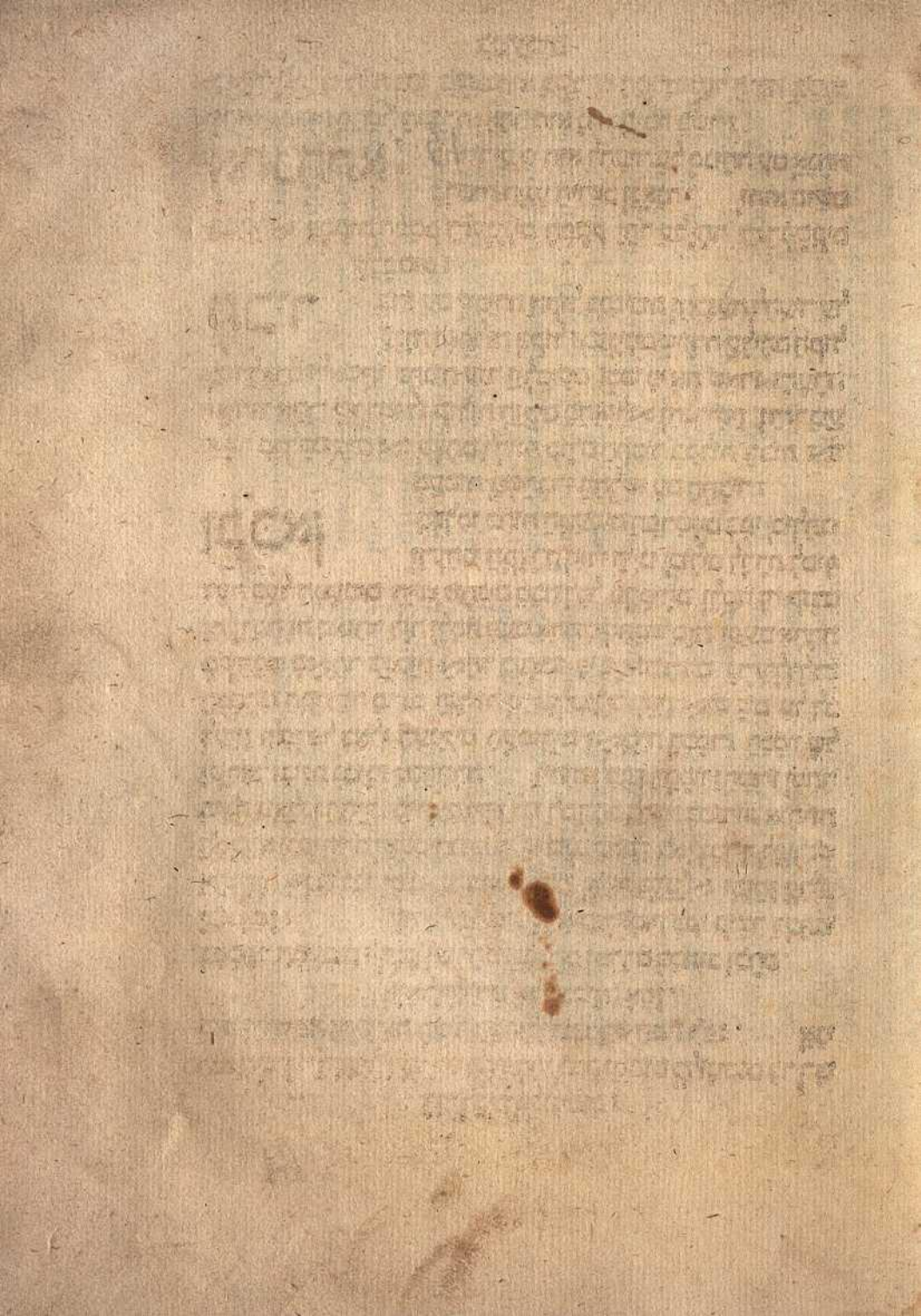
ונכאן

נשלמו כחות הטעמים הפרטיים כפי יכולתנו
ודעתנו הקצרה ואלו היינו יכולים לרדת לסוף

דעת בעל הטעמים היינו נותנים סבה לכל פרטיהם ולמה זה קודם
זה ולמה זה מאוחר לזה ולמה פעם אחת משתמש מזה ופעם אחרת
משתמש מאוחר במקוון אחר בעצמו כי בעוונותינו נהנה לרדה
חכמתנו הקדומה מרוב הגליות והטלטולים ואין איש שם על לב
לעיין ולפרפל באלו הענינים העמוקים ואגדה חכמת חכמיו של
ישראל וכינת נבוניו נסתתרת ויהוה למען רחמי וחסדיו ימחד
ביאת גואלנו ויחיינו מיומים ויתן לנו לב רחב לרעת בסודות אותיות
המקרא ונקודיהם וטעמיהם כי מי שכינים בהונן לא יצטרך לפירוש
אחר וזה איננו כנו ונכנז עד בוא גואלנו אשר בעגלה ובזמן קריב
יבא אמן וזה שיעור מה שראינו לאמרו כפי קוצר דעתנו
במספר הטעמים ושם וצורתם ונגינתם וסדרם בכתוב וכחם

והאל וישירנו אל הנכונה אמן
מה שהיה פה ויניציאה העיר המהוללה בחדש תמוז רפג אני
הוא המרבר הצעיר מכל בני משפחתי בחקונימוס קלונימוס בר רפי
דוד לבית קלונימוס ו

15. 7

exillu, dam dicitur quarto quoque men-
se parere; ac rursus, quod bis in anno
parit, quia prædicta debent intelligi ex
alio loco Marci Varonis, lib. 2. capit. 4.
quatenus loquendo in porcis dicit: *Qua-
tuor menses adfert ventrem huius matricar. Et
ex alio loco Plinii, lib. 8. capit. 51. di-
cens: Quibusdam in locis etiam à quar-
to usque ad septimum annum, pariunt bis
anno, tempus vero quatuor mensium, nume-
rus fecunditatis ad biennos, sed educare tam-
multos nequeunt. Et rursus loquendo de
cærum vita, inquit, vita ad quindecim an-
nos, quibusdam ad biennos. Et hæc de
feminis.*

17 **V E R V M** quoniam etiam aliquando
isti administratores, & malæ fidei posses-
sores, solent condemnari ad restituo-
nem equi, vel asini admistrarij. Quod vul-
gò dicimus. *Cavallo garanon, o desmiente,*
vel etiam ad restitutionem porci semē-
talis, cum fructibus, idcò videndum erit

*æmen, nec minus quam quindecim, nec rursus
plusquam viginti rursus debet implere. De
admissario autem asino Collumela lib. 6
cap. 37. ita inquit. Sed non oportet minorem
quam trimum admitti. Paladius vero lib. 4.
cap. 14. dicit. Minor trimo, maior decennij,
non debet admitti, quo fiet, ut septennij fructus
tantum reddat.*

20 **D E** hircò vero Collumela dicit.
capit. 6. dicit: *A septimo sæ ætatis men-
se satis esse habitam ad procreandum, quo-
niam immodicus libidinis, dum adhuc ube-
ribus dicitur, matrem stupro superuenit, Et
ideo celeriter Et ante sex annos consensit,
quod in matre venetis cupiditate primis eius
pueritiæ temporibus exausus est. Itaque
quinquennio parum idoneus habetur feminis
implendis. Paladius etiam lib. 12. sub
capit. 13. inquit. *Ad incendas feminas
ante anniculum congruus, non autem durat
ultra sexennium. Et prædicta (ubi nihil de
vita horum animalium in contrarium*
M **PRO-***

24. nia. Rurſus autã verba
extendi oportet ad intellegum, quem
ex lata ſignificatione habere poſſunt,
l. i. C. ſi plures vna ſententia fuerint con-
demnati, Abbas, in capit. dilectus,
num. 2. de officio Ordinar. Cepola in
Rubrica. ff. de verbor. ſignificat. num.
151. Iaſo. in l. centefimis. §. fin. col. pe-
nult. eodem tit. Ripa in l. 2. num. 26.
C. de edendo. Socin. conſil. 74. col.
fin. Curtius Iun. conſil. 153. num. 19.

25 Cenſetur enim omiſſum, quod in con-
demnatione non eſt expreſſum. Decius
conſ. 442. num. 8. & conſil. 607. num. 7.
Oſtauian. Oſalc. decif. 63. num. 2. Tiraq.
de retract. Linagier. §. 1. gloſ. 9. num. 182.

Ultimò & finaliter, quia cum hic agen-
dum ſit de interpretatione ſententiæ,
26 in qua reus eſt condemnatus, in dubio
interpretari debet in fauorem condem-
nati, ex textu in l. hæc enim cauſæ. ff. de
ſuſpect. tutor. Alexander, conſil. 43. col.
1. num. 2. volum. 5. Socin. conſil. 134. col.

partus, & ibi gloſ. verb. *Cauſam. ff. quod*

*ff. de reu. petatur. Veniunt enim primi
foetus vt partus, ſecundi verò, & reliqui,
vt cauſa, gloſ. in Rub. ff. de vſur. & ibi ex-
poſitor titulorum, Molineus in tract. de
eo, qd intereſt, n. 11. vbi dicit, quod omne
illud, quod ex re ipſa cauſatur quodam
modo eſt pars, vel ſaltem naturalis ſequel
la ipſius rei, cuius etiam appellatione ve-
nit, ex tex. in l. rei appellatione, de verb.
ſignific. & hæc opinio nem licet obſcurè
videtur tenuiſſe Oñez loco ſupra cita-
to, verſi. *Et ſi quidem, & verſic. Atque hæc
de partibus.* Secundo verò caſu, quãdo lo-
quamur de partibus poſt litè cõteſtata
ex alijs partibus procreatis, omnes &
quoscumque partus ſub dicta condēna-
tione comprehenſos reputabimus, ex
tex. in l. præterea. ff. de rei vendica. ibi:*

*Nec enim ſufficit corpus ipſum reſtitui. ſed o-
pus eſt, vt & cauſa reſtituatur. id eſt, vt omne
habeat partitor, quod habiturus foret, ſi eo tẽ po-
re, quo iudicium accipiebatur reſtitutus ille ho-*

probatum fuerit) locum habebunt; poterunt tamen variari pro solo, ac coele, pro tempore, ac regione, vel ex aliquibus alijs circumstantijs, quibus (mature percipiens) iudex poterit arbitrari.

V L T E R I V S in proposito pone, quod quis fuit condénatus ad restitucionem centum ovium, quas in administratione accepit, vel itidem mala fide subtraxit, cum partibus, & post partibus dubitatur modò, an in hac condemnatione, matres tantùm cum ipsorum foetibus comprehendantur, an verò etiam omnes foetus, quos ex istis filiabus, & nepitibus procreatos fuisse, probatum fuerit, verè & realiter veniant.

E T dicendum videtur, quod cum sententia ipsa condemnet reum ad restitutionem ovium petitarum cum partibus, ac post partibus, calculatores non possint eum onerare de foetibus, qui non fuerunt petiti: sententia namque præsumitur lata secundum petitionem, & 27

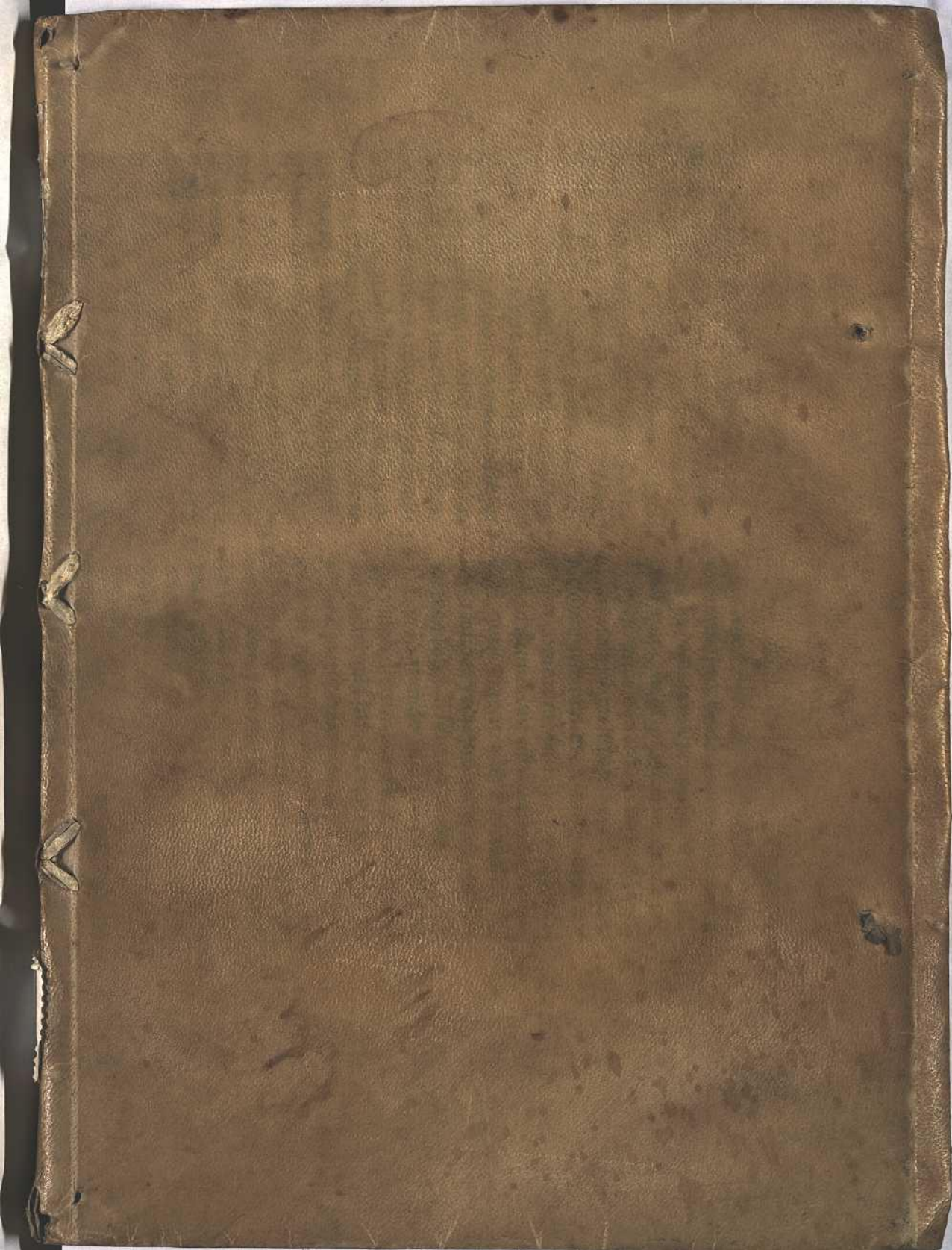
libellum agentis. l. vt fundus. ff. communi diuidundo, cap. licet, el. i. de sumonia. Rursus, quia verba sententiae extendi oportet ad intellectum, quem ex lata significatione habere possunt.

24 nia. Rursus, quia verba sententiae extendi oportet ad intellectum, quem ex lata significatione habere possunt.

2. lib. 1. Decius consil. 43. col. 1. ad fin. Aimon consil. 74. num. 10. & consil. 188. num. 2.

I N proposita ramentatione duorum temporum partus, & post partus considerandos fore arbitror; scilicet, ante litem contestationem, & post litem contestatam: si enim ante litem contestatam bonæ fidei possessor plus res agnos ex talibus ovibus habuit, proculdubio sub hac condemnatione, de qua agimus, partus primi, & secundi, vel saltem omnes, quos in quinquentio ovis parere solet (secundum computationem consilij de la Mesa, quam superius retulimus, vel secundum naturalis historias, & dicta pastorum) comprehendendi debent: quia tantum comprehenduntur in condemnatione partus, ex illis ovibus petitis procreati, nisi in petitione petiti fuissent partus, & post partus, cum omnibus suis causis: quia tali casu, veniunt & partus partuum, & fructus fructuum, argument. tex. in l. sed & partus, & ibi gloss. verb. *Causam. ff. quod*

fructus petatur. Veniunt enim partus fructus vt partus, secundum verba & rationem.

BASE 1953

29

1953

Caja
A-73